

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 6.11.2018
Sayı : 389

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ
Zonguldak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	19 Kasım 2018
Esas No:	2/1301

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞK. LİGİ
07 Kasım 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
07 Kasım 2018
No: 377630
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Nüfusumuzun önemli bir kısmını oluşturan emeklilerimiz verdikleri hizmetlerle ülke ekonomisine ve kalkınmasına büyük katkı sunmuştur. Ancak emeklilerimiz, en fazla rahat edip huzurlu bir yaşam sürecekları dönemde, Ak Parti hükümetlerinin yanlış politikaları nedeniyle her alanda büyük sorunlar yaşamaktadır. Bu yanlış politikalar emeklilerin yıllar içinde haklarını kaybetmelerine, yaşam koşullarının da günden güne kötüleşmesine neden olmuştur. 2000 yılından önceki çalışma gün sayısının %70'lik aylık bağlama oranı, 2000 yılı sonrası % 55'e, 2008 yılında yapılan yasal değişiklikle, emeklilik türüne göre %35 ve %40'a indirilmiştir. Bu emekli aylıklarını büyük oranda düşürmüştür. Milli gelirdeki 15 yıllık artış %126 olarak gerçekleşirken, emekli aylığının milli gelire oranı %34 oranında gerilemiştir. Bugün ülkemizdeki 12 milyon emeklinin %80'i, maalesef asgari ücretin altında aylık almaktadır. Yapılan araştırmalara göre, 15 yıl önce ortalama emekli aylığı, asgari ücretin % 35 oranında üzerindeyken, bugün ortalama emekli aylığı asgari ücretin % 6 oranında altında kalmıştır. Kaldı ki günümüzde asgari ücretle de geçinmek olanaksızdır.

Emeklilerin aylıklarındaki bu düşüklükle birlikte ülkemizdeki büyüyen ekonomik sorunlardan da en fazla etkilenen kesim emekliler olmuştur. Nisan ayında başlayan dövizdeki artış ithalata dayalı olan ekonomiyi derinden etkilemiştir. Faizler artmış, enflasyon yükselmiş, işneden ipliğe her şeye zam yapılmıştır. Eylül ayı enflasyon artışı %6.30, bir önceki yılın Aralık ayına göre %19.37, bir önceki yılın aynı ayına göre ise enflasyon %24.52 olarak açıklanmıştır.

TÜİK'in, Eylül 2018 tarihli TÜFE'de aylık olarak en yüksek artış gösteren seçilmiş maddeler ve değişim oranları açıklamasında bir önceki aya göre Eylül ayında domates %35.30, siyri biber %31.82, salça %29.12, patlıcan %23.95, bebek maması ise %18.20 oranında artmıştır. Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu'nun "Halkın Enflasyonu" araştırması Eylül ayı sonuçlarına göre gıda fiyatlarındaki enflasyon son bir yılda %50'yi geçmiştir. Son 12 aylık dönemde ekmek, un, bulgur, makarna ve benzerlerinin fiyatları yüzde 27.74, et-balık fiyatları yüzde 8.23, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatları yüzde 44.27 artmıştır. 2018 yılının ilk on ayında ise gıda harcamalarındaki artış %42,66 olmuştur. Bu dönemde ekmek, un, bulgur gibi harcamalar % 28,79, et-balıkta % 22,56, süt ve süt grubu ürünlerin fiyatlarında % 31,53, yağ fiyatlarında % 22,68, meyve fiyatlarında % 66,64 oranında fiyat artışı yaşanmıştır. Sebze fiyatlarında % 121,27 oranında artış kaydedilirken bakliyat fiyatların % 4,17 oranında yükselmiştir.

TÜRK-İŞ, Ekim ayı, dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken aylık gıda harcaması tutarını yani açlık sınırını 1.919,34 TL, gıda harcaması ile birlikte giyim, konut, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için zorunlu aylık harcamalar toplam tutarını yani yoksulluk sınırını ise 6.251,92 TL olarak açıklamıştır. Bir çalışanın-sadece kendisinin yapması gereken yaşama maliyeti ise aylık 2.360,09 TL olarak tespit edilmiştir.

Bunun yanında doğalgaza yapılan en son %9'luk artış ile yılbaşından bu yana toplamda doğalgaz zammı %35 olmuştur. Elektriğe yapılan %15'lik zam sonrasında, elektrik zammı %45 bulmuştur. Elektrik Mühendisleri Odası'nın Ekim 2018 tarihli açıklamasına göre ise dört kişilik bir ailenin geçtiğimiz yıl sonunda aynı kullanıma 90.4 TL öderken, bir yıl içerisinde yapılan zamlarla aynı kullanıma 137 TL ödeyeceğini belirtilmiştir. Yani aynı kullanım yapılsa dahi bir yıl içinde ödenecek ücret 46.6 TL artmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, Plan Bütçe Komisyonu'nda görüşülmekte olan 2019 yılı Cumhurbaşkanlığı bütçesi içinde, Cumhurbaşkanının brüt maaşı bir önceki yılı göre %26.2 oranında artış yapılmıştır. Buna göre Cumhurbaşkanı maaşı 2018 yılına göre 59 bin Türk Lirasından 74 bin 500 Türk Lirasına yükselmiştir. Günlük ihtiyacını karşılamada, hatta siyasi çalışmalarında dahi devletin tüm maddi olanaklarını kullandığı herkes tarafından bilinmektedir. Kendisine verilen maaşı bir evi geçindirmek, sağlık harcamalarına bir bütçe ayırmak gibi kaygılarla harcamaktan uzaktır. Nitekim Cumhurbaşkanlığı bütçesi içinde Cumhurbaşkanına aile bireyleriyle bakmakla yükümlü olduklarına ilişkin her türlü tedavi, ilaç ve cenaze giderlerine ilişkin bir ödenek de ayrılmıştır. Üstelik bu ödeneğin miktarı da 3 milyon Türk Lirası olarak belirlenmiştir. Burada ifade edilen rakamlar ülkemizdeki pek çok vatandaşımız açısından ulaşılması olanaksız miktarlardır. Nitelim TÜİK'in son verilerine göre kişi başına yıllık ortalama sağlık harcaması bin 524 TL olarak açıklanmıştır.

Aynı zamanda emekli maaşı da alan Cumhurbaşkanının aylık geliri ortalama bir emekli maaşının 75 katına denk gelmektedir. Üstelik emeklilerimizin bir kısmı hala daha aylık bin liranın altında maaş almaktadır.

Bu karanlık ekonomik tablo içinde emeklilerimiz, geçimlerini sağlayabilmek, hastane ve ilaç katkı paylarını ödeyebilmek ve en çok ihtiyaç duydukları dönemde sağlık hizmetlerine erişebilmek için ek iş yapmaktadır. Ancak buna rağmen emekliler çok zor durumdadır. 2019 yılı için aylıklarına yapılacak zam, sayısı 12 milyonu geçen emeklimiz ve aileleri açısından son derece önemlidir.

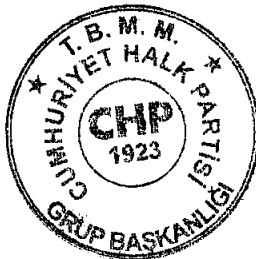
Anayasamızdaki eşitlik ve sosyal devlet ilkelerinden hareketle emeklilerimizin durumlarını iyileştirecek adımların atılması gerekmektedir. Atılacak bu adımla emeklilerimize hiç olmazsa asgari bir hayat düzeyi sağlanmalı, yıllarca bu ülkeye hizmet etmiş emeklilerimize, insanlık onuruna yaraşır bir hayat sürebilecekleri oranda bir aylık artışı verilmelidir.

Bütün bu durumlar karşısında emeklilerin de en az Cumhurbaşkanının maaş artış oranı kadar maaşlarının artması sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

Söz konusu teklifte;

-Emeklilerimize 2019 yılı için en az %26 oranında zam yapılması düzenlenmiştir. Zira ülkemizin içinde bulunduğu durumda, külfet ve mükafat paylaşılacaksa Cumhurbaşkanına yapılan %26'lık zam oranının emeklilere de verilmesi gerekmektedir.

-Teklifin ikinci maddesi ile de emeklilerimizin bundan sonraki yıllarda aylıklarına uygulanacak artış oranında, yine Cumhurbaşkanı maaşı alt sınır olarak getirilmiştir. Şu anda emeklilerimizin aylıkları ile ülkedeki asgari geçim koşulları değerlendirildiğinde öngörülecek artışlar emeklilerimizin yaşamlarını bir nebze olsun rahatlatacak ve nefes almalarını sağlayacaktır.

SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 55 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar, her yılın Ocak ödeme tarihinden geçerli olmak üzere, bir önceki 12 aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı kadar artırılarak belirlenir. Bu oran 2020 yılından itibaren, bir önceki yılın başlangıç ödeneğine göre belirlenen Cumhurbaşkanı ödeneği artış oranından düşük olamaz”

MADDE 2-5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 78-Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar 2019 yılı için, bu kanunun 55 inci maddesinde belirlenen oran kadar arttırılır. Ancak bu oran yüzde 26’dan az olamaz.”

MADDE 3-a)Bu Kanunun 1.maddesi 01.01.2020 tarihinde yürürlüğe girer.
b)Bu Kanunun 2.maddesi 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4-Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanınca yürütülür.

